

CAPUT. XXXI.

„ contritionis. Hac vero mentis reordinatio sine gratia esse non potest: Nam mens nostra debite ad Deum converti non potest sine charitate: charitas autem sine gratia haberi non potest: „ Amor itaque initialis neque ad priorem, neque ad posteriorem peccatoris conversionem eidem opus est.

12. Sedenim quod utramque sententiam aqua judicij lance ponderare valeas, et discrimen, quod alteram ab altera secerint potissimum, perpendas interest, utra consernit sit doctrina orthodoxa, satis, ut arbitror, supra ostensum est. Initialistas quodam stabilire, quod proscriptis ab Ecclesia thesibus plus aequo assimilantur. Nonnulla insuper pro sua opinione affere momenta solent, quod probare videntur, gehennam formidinem, et attritionem res esse criminosa, et improbanda. Quin et eisdem in attritionis sufficientiam utuntur argumentis, quod sepius urgent heretici, dum suadere conantur, actus attritionis, et timoris motus esse pravos: sed cum Ecclesia probos, ac supernaturales eos dixerit, confidere proclive est, Initialistarum placa, quod illiusmodi fulcuntur documentis, a veritate, quod Ecclesia statutus deesse nequit, aliquatenus dissentire, siquidem, ut ait B. Gregorius: (21) „ Veritas fulciri non querit auxilio „ falsitatis. „

13. Verumtamen attritionisticum systema, quod propugno, nedum a navis istis immune prorsus, sed et consentiens admodum censeo Scripturam divinam, quod hominibus noxa infectis jubet seipsum, penitentiam ex metu peragendam: hanc etiam Prophetæ eisdem prescrisperunt: hanc Christus Dominus præcepit: hanc Baptista injunxit: hanc Apostoli prædicarunt: sed de penitentia, quod ex prævio amore charitatis prægrediatur; penitus tacuerunt. Conversiones impiorum hominum in eadem ipsa Scriptura narrantur valde multa sine vestigio ullo amoris verae charitatis, qui eorum justificationi præverit. Quare ibi Hebrei Populi iteratae penititudinem: per quae Bethulienium, et Niniuitarum resipiscientiam: vestiga Acabi, Manasse, publicani, prodigi, Perri, et Sauli exempla: lege aliorum delinquentium expiationem, et protinus invenies culparum confessionem, detestationem, et odium, necnon meroem, humilitatem, fletus, clamores, orationes, jejunia, saccum, cinerem, scissuram vestium, et alii doloris, ac timoris indicia: amorem vero charitatis minime reperes. Rei tamen isti omnes charitatis habuerunt dilectionem, sine qua nemo unius extra Sacramentum justificatur; de ea nihilominus silet Scriptura, dum enarrat, quid illi ante justificationem egerunt, ut culparum suarum veniam assequerentur. Quis ergo exinde non conculerit, dilectionem charitatis ad opera, et dispositiones, quod prævia, et ante justificationem exhibentur, nullo modo spectare? In Magdalena conversione amor quidem exprimitur: (22) „ Re „ mittunt ei peccata multa, quoniam dilexit multum: „ verum amor isthic excellens „ valde fuit; et ideo vocari nequit prævious, initialis, ac imperfectus, de quo disceptatur, sed perfectus potius, atque concomitans. Itaque cum inter opera salutaria, que peccatores ad Deum redeentes, antecedenter perficerunt, amor neutiquam nominetur: et qui memoratur, non prævious, sed concomitans extiterit, ipsum non praviam ad justificationis resipiscendam gratiam, sed concomitantem esse dispositionem, haud temere quis deduxerit.

14. Habet igitur, eruditæ Lector, propriæ et contraria sententiaz synopsim, ut libratis utriusque momentis, ei calculum adjicias, quam verisimiliorem, et ab hereticorum deliramentis remotiorem dijudicaveris. Tibi hoc integrum est: milii vero jamjam necessarium, finem imponere huic Dissertationi, quam Sapientum censuræ, et correctioni, ac præsertim iudicio Sanctæ Romanae Ecclesie, quod veritatis Magistra est infallibilis, perquam libenti animo submitto. Postremo: (23) „ Si quid de istis rebus invenisti melius, „ sive inveniri potueris, gratissimum habebimus, si nos feceris nosse: Ego enim magis „ amo discere, quam docere.“

(24) „ Salve hominum, superumque salus, Servator Jesus, „ Verus homo, verusque Deus, spes unica Salve.“

(21) lib. 11. Moral. cap. 15.

(23) Aug. lib. de Odo Dulciti quæstibus in fine.

(22) Luc. 7. 47.

(24) Barell, lib. 3.

INDEX RERUM.

ACTUS posterior est in bonitate, et malitia, quam habitus. Cap. XVI. num. 4. Actus informes transeunt, et non formantur per gratiam. Cap. 1. n. 9.

Actus sunt in justificatione formati, et magis perfecti, quam actus informes. X. 10.

Actus recensentur, qui ad justificationem desiderantur. II. 2. III. 3.

Actus penitentis sunt materia proxima Sacramenti Penitentie. VI. 1.

Vide *Habitus, Justificatio, Meritum, Precepta*.

ALBERTUS Magnus (Beatus) docet, quod minima contritio omnes animæ maculas derret. XV. 15.

ALEXANDER VII. prohibuit, ne quis Attritionistarum, aut initialistarum sententiam alicuius censuræ, injuria, aut contumelie nota taxare audiat. IV. 3.

Faver Attritionists. X. 3.

AMBROSIUS (S. t.) virginem lapsam hortabatur ad penitentiam ex merita peragendam. X. 6.

AMICITIA non est inter Deum et peccatorem. XXVI. 5. 6. 7. 9.

Non peccator, sed Deus prior renovat amicitiam inter utrumque. Ibi. 17.

AMOR Dei in communis aliis naturalis, aliis supernaturalis. XXII. 3. 5. 7. 11. 12. 15.

Alius charitatis seu amicitia, aliis concupiscentia, seu spei. II. 2. 7. 13,

AMOR naturalis est duplex. XXII. 12.

Disponit ad gratiam negative. Ibi. 3.

Potest esse absolute sine gratia et charitate; sed non in statu naturæ lapsæ. XIV. 16. XXII. 3. 7. 6. 11.

Vide *Berti Precepta*.

AMOR supernaturalis non est sine gratia. Ibi. 3. 5.

In quo differat a naturali. Ibi. 3. 5. 11.

Vide *Precepta*.

AMOR charitatis fuit in Christo, et in Angelis in primo instanti. III. 2.

Elicitur in momento justificationis. III. per totum.

Sed non semper. Ibi. 8.

Est insociabilis cum peccato mortali. XII. XIII. XIV. XVI. per tot.

Opponitur omni peccato mortali. XVI. 8. 9.

Nunquam est informis. XIV. 9. 12. 14. 15. XXIII. 6.

EIAM remissus expellit peccatum. XII. 7. 11. 12. 13. XIV. 8.

Est vita aeterna meritorius. XII. 11. XVII. per tot. XXII. 5. XXV. 23. 24.

Est perfectionis habita charitatis. XVI. 4.

Est ab habitu charitatis. XIV. 9. XXV. 12. 13. 24. 28.

Fieri potest in aliquo casu raro sine charitatis habitu. III. 11. XXV. 14.

Est a gratia. XIV. 16. 17. 18. 19.

Est a Deo in nobis habitante. XI. 4. XII. 3. 8. 9. XIII. 10. 11. 13. XIV. 2. XVII.

13. XXI. 5. 7. 11. 19. 21. 24. 25. XXIII. 13. 14. 15. XXX. 29.

Est mensura remissionis culpa, non quadam maculam, et penam aeternam, sed quoad peccatum temporalcm. XII. 12. XVIII. 21.

Non est in peccatore serviliter timente. XIII. 14.

Est pro ultima hora necessarius. XXIX. 2. n. 6.

Amoris nomine intelligitur in hoc opere amor charitatis. IV. 8.

AMOR concupiscentia comitatur attritionem. II. per tot. VIII. 2.

Vocatur desiderium. II. 17.

Reperitur in infidelibus. Ibi. 16.

Convenit omni virtuti. Ibi. 11.

Vocari valet amor justitia. Ibi. 8.

Dicit etiam potest amor initialis. Ibi. 9. 17.

Concupiscentia seu spe, et intuitu aeternæ mercedis aliquid operari, bonum est. II. 15.

XXX. 12. Vide *Quietista*.

RELIGIO manet in peccatore catholico. IX. 43.

RIPALDA (Hieronymus) auctor catchismi probatissimi, in quo Attritionismus docetur, XXVIII. 14.

SACRAMENTA operantur virtute passionis Christi. VI. 8. XXXI. 1.

Constat rebus sensibilibus, quia pro nobis sensu utentibus instituta sunt. XI. 9.

Tollunt non solum reatum penitentiam, sed etiam maculam peccati. XXIII. 4.

Continet, et conserunt gratiam. Ibi.

Alia sunt vivorum, alia mortuorum. XI. 10.

Quomodo recipi debeant. Ibi.

Sacramenta vivorum non postulant praeviu[m] amorem charitatis, ac proinde nec mortuum. Ibi. 10. 11. 12. 13.

SALMANTICENSES (Pates) vindicantur ab injuriis, et calumniis Concin. XXVIII. a n. 11.

Quodam ipsorum doctrina circa attritionis sufficientiam improbarur. Ibi. 28.

SCHOLASTICUS quidem damnatus est, inquit Initialista, quia moriens paenituit ex timore, et non ex amore. XXIII. 23. 24.

SPES non quia speravimus, sed ut speremus, nobis confertur. XI. 5. 6. 7.

Manet in peccatore catholico, IX. 43.

Inclinatione quadam fertur in Deum ut nobis bonum. II. 11.

Hac inclinatio amor quidam est. Ibi.

Causatur ex amore boni sperati. Ibi. 9.

Est causa amoris, quo prosequimur boni sperati largitorem. Ibi.

Generat dispositio[n]e charitatem. Ibi.

TERTULLIANUS ad exomologesim faciendam proponit non amorem, sed timorem. X. 6.

THOMAS (S.) Doctor Angelicus docet, spei, seu concupiscentie amore erga Deum affectu attritum hominem. II. per tot.

Charitatis etiam amorem, necnon contritionis opus ad attriti hominis justificacionem desiderari. III. per tot.

Hujusmodi amorem, et contritionem esse dispositiones concomitantes. Ibi.

Timore inferni peccata vitari. VIII. 5.

Attritionem esse dispositionem sufficientem ad Baptismum, et P[re]nitentiam, interdumque ad Eucharistiam quoque, ad Confirmationem, et Unionem extremam. X. 9. 10. 11. 12.

Amorem Dei et gravem culpam esse insociabiles. XIV. per tot.

Nec parvam contritionem sceleribus adjungi. XV. per tot.

Dilectionem Dei esse per Spiritum Sanctum inhabitantem. XII. 9. XIV. 24. XXV. 19. XXX. 39.

Amorem Dei et contritionem mereri vitam eternam. XVII. 10. 11.

Dolorum contritionis semper esse maximum. XX. 6. XXII. 31.

P[re]nitentiam aliquando amore inchoari, hunc tamen amorem non esse charitatis. XXII. 17.

Peccatorum non habere gustum sanum ad gustandam divinam bonitatem, quia est amoris objectum, et ideo penitentia magis, quam Dei amore a culpa revocari. Ibi.

D. Augustinus peccatori virtutes veras negantem loqui de virtutibus meritoriorum. IX. 46.

Quomodo ipse intelligendus, dum dicit, legem veterem manum cohibuisse, non animum. XXII. 24. 25.

Et dum ait: confessio presupponit charitatem. Ibi. 42.

TIMOR ex amore nascitur I. 11. Et amor extimore. XXX. 35.

Timor quid sit? I. 6.

Per ordinem ad Deum quotuplex? Ibi.

Timor inferni quotuplex? VIII. 2. XXXI. 8.

Est principium contritionis. I. 7. XV. 7. XX. 8. XXII. 35.

Est donum Spiritus Sancti. XXII. 32.

Est dispositio concomitans. Ibi. 35.

TIMOR initialis culpam et penitentiam fugit, illam principaliter, istam secundario XXX. 39.

Disponit concomitanter. Ibi.

TIMOR mundanus est malus. I. 7. XXX. 14.

TIMOR naturalis insufficiens est dispositio. VIII. 2.

Non aucter peccandi voluntatem. VIII. 10. 11. XXIII. 19. 20.

Anaturali metu alicuius penitentia temporalis incipere solet peccatoris conversio. V. 8.

XXVII. 20. 21.

TIMOR servilis quotuplex? I. 7. VIII. 2.

Timor servilis servilis est malus. Ibi.

Timor absolutus servilis est bonus, sed servilitas mala. I. 9.

Servilis timor inferni supernaturali fide, et auxilio innexus, est supernaturalis. Ibi. 7.

Est a Spiritu Sancto, sed non est donum Spiritus Sancti. XXII. 32. 33.

Fugit separatione a Deo, ob id tamen non dicitur castus. VIII. 17.

Repetitur quadam substantiam in Justis. I. 9.

In eis non dicitur servilis, sed initialis. XIII. 14.

Est principium attritionis. I. 7. 8.

Hoc timore et eternas, et temporales penas pertimescimus. V. 7.

Eosdem, quos attritio supernaturalis, comites habet. VIII. 2. 6. 7. 14. XXXI. 4.

Pellit peccatum, et peccandi actualē voluntatem. VIII. per tot. IX. 50. XXII. 25. 33. XXIII. 19. 20. XXXI. 6. 7.

Si actu haberet voluntatem peccandi, si esset malus extrinsecus, sive ex virtu timoris, vel ex alia circumstantia, diceretur malus absolutus. I. 7. VIII. 19. IX. 21. ad 32. XXVI. 2. XXX. 13. 14. XXXI. 4. 5.

Opponitur omni peccato gravi. VIII. 14.

Est omnino voluntarius. XXX. a n. 30.

Per eum ad Deum configuramus, et a peccando abstinemus. I. 2. VII. 7.

Generat veram penitentiam. X. 6.

TRIDENTINUM Concilium indecisam reliquit hanc controversiam. VI. 12.

Favet nihilominus Attritionismo. Ibi. per tot.

Contritionem definit, eamque in imperfectam et perfectam dividit. Ibi. 2.

Attritionis motiva recenset. I. 2.

Delarat, attritionem esse donum Dei, et impulsum Spiritus Sancti moventis, et nondum inhabitantis: non facere hominem hypocritam, et magis peccatorem: esse preparationem ad gratiam, et dolorem non coactum, sed liberum, et voluntarium. I. 2. VI. 2.

Attritionem ex amore Dei prodire, numquam dixit. Ibi. 9. 12.

Penitentia, quam necessariam appellat ad obtinendam gratiam, servilis est. Ibi. 17.

De attritione agens, cur delere jussiter verbum sufficere? XXV. 7. 8.

Verbum disponit, quo utitur, significat dispositionem sufficientem. Ibi. 4. 5. 6. 7. 8.

Delere etiam precepit quodam verba, que Initialismo favabant. Ibi. 5. et XIX. 18.

Exigit amorem Dei ad impiorum justificationem. II. 2.

Qualis esse debeat amor iste? Ibi. 2. 3. III. per tot. XIX. 2.

Testatur, opera bona eti[us] parva primum habere apud Deum. XVII. 4.

TURLOT (Nicolaus) in suo Thesauro doctrinæ christianæ attritionis sufficientiam docet. XXVIII. 15.

VEGA (Andreas) asserit, quod in Tridentino temperatum est a verbo super omnia, cum dilectione Dei ageretur. II. 3.

Ad justificationem requiri dilectionem Dei, at non super omnia, sed ea minorem. Ibi.

In Doctoribus antiquis non legi super omnia, cum de amore ad justificationem neque essario tractant. Ibi.

VIRTUS habet duplē formam, aliam propriam, aliam communem. IX. 41.

Proprium bonum amat. II. 11. 12.

Virtute et reca ratione neminem male fecit. **IX.** 7. Sine charitate nullam esse virtutem ut meritoriam. *Ibi.* à n. 44. Dilectione discerni filios Dei à filiis Diaboli. **XIII.** 7. **XXI.** 23. 24. Deum non dilectum dilexisse nos. **XI.** 4. **XIII.** 12. 15. Charitatis nomine intelligitur apud eum charitas perfecta. **XXI.** 15. Charitas inchoata, quam admittit, justificans est. **XXI.** 11. **XXVI.** 15. Est etiam meritoria. *Ibi.* et **XVII.** 10. 13. Non aliam videtur agnoscere charitatem, et dilectionem, nisi diffusam in cordibus nostris per Spiritum Sanctum inhabitantem. **XI.** 4. **XII.** 39. **XIII.** 10. 11. 13. **XVII.** 13. **XXI.** 5. 7. 11. 19. 21. 24. 25. **XXIII.** 13. **XXVI.** 11. 13. 14. 15. **XXVII.** 9. Admittit amorem antecedentem spēl. **II.** 16. Et etiam concomitantem charitatis. **III.** 12. Unioni amoris cum peccato propius non est. **XIII.** pen. rot. Nomine fidei per dilectionem operantis quid intelligatur? **XXI.** 5. 21. Quomodo exponendus est, cum voluntatem peccandi timenti attribuit. **VIII.** 10. 12. 19. Et cum asserit, quod liberum arbitrium ad diligendum Deum primo peccato perdidimus **XIV.** 18. Ait, se non satiar loquendo de charitate. **XIII.** 16. Operum suorum non solum pium lectorem, sed etiam liberum correderem optavit. *Ibi.* 18. **BASILIUS** (S.) doceet, concussum Dei timore nil peccarum. **VIII.** 5. non miss. **BELZA** (Franciscus) astruit, attritionem esse actum secundarium virtus penitentia. **XIV.** 12. Affirmare et negare videtur, amorem initiali cum voto Sacramenti sufficere ad salutem in hora mortis. **XXIX.** 21. Alia ipsius asserta convelluntur. *Ibi.* à n. 18. **BENEDICTUS XIII.** assert, à S. Sede nil decisum esse circa hand quassationem. **XXXVIII.** 3. **BENEDICTUS XIV.** agnoscit, voluntatem peccandi attritione exclusi. **XX.** 14. Faceat difficultatem explicandi amorem initiali. *Ibi.* 14. **CABADES** (Ripalda) Vult quod Episcopi nihil decernant, vel de attritionis sufficientia vel de amore necessitatei. *Ibi.* Ait, nil haec in hac controversia à Sede Apostolica fuisse definitum. *Ibi.* et **XXVIII.** 3. Petulantem, et mordacem dicendi, scribendae rationem improbat. *Ibi.* 31. 32. **BERNARDINUS** (S.) accipit attritionem pro dolore de peccatis gravioribus, ducat. **XVII.** 7. Ad justificationem exigit contritionem, sed concomitantem. *Ibi.* Ait, quod contrito est a gratia, et attrito à voluntate. *Ibi.* **BERNARDUS** (S.) docet, timore expelli peccata, tam commissa, quam commitenda. **VIII.** 6. Timore nos vocari, amore justificari. **X.** 8. Utilitatis alias timoris explicat. **VIII.** 5. Asserit, quod Deus non diligit sine premio. **XVII.** 12. **BERTI** (Laurencius) facetur necessitatem gratia sanctificantis ad amorem naturalem Dei. **XIV.** 17. **XVII.** 15. Ad amorem initiali gratiam illam non exigit. *Ibi.* 11. Statum naturae pura impossibilem retur. *Ibi.* Docet, quod homo in illo satu si amat Deum super omnia, ad vitam perveniret aeternam. *Ibi.* Peccatorem, qui infernum supernaturaliter timer, adū concupiscere peccatum secundum se, et quatenus peccatum est. **VIII.** 16. 17. Et se ipsum amare ut finem ultimum. *Ibi.* 10. Et adhuc illicitis oblationibus adherescere. **XXIII.** 20. Virtutes Gentilium veras virtutes non fuisse. **IX.** 40. Agentem ob honestatem virtutis et sine charitate, numquam agere absque cupiditate.

tate, et philantia, nec propter equitatem, sed aut sibi placentem, aut fruentem bonis commutabilibus, et ideo opus ejus esse pravum, ac perversum. *Ibi.* 3. Omnia opera peccatorum fidelium, et infidelium, quia charitate, in Deum non referantur, esse destituta reddititudine ultimi finis: esse bona officio, non fine; esse bona, non bene facta: esse peccata et vitia; esse bona intrinsecus, et peccata extrinsecus; et codem modo eorum virtutes morales esse vita. *Ibi.* Inconvenientia hujus doctrinae. *Ibi.* à n. 5. Haud recte objicit Attritionistis metum adulteria, iuri, ac simili. **XXIII.** 20. Multa scripsit, ut heresos suspicionem destrueret. **XXVII.** 6. Contritionistarum erroneam doctrinam vindicat. **XXIII.** 7. In Indice Operum illius reperitur haec propositio: „Timor servilis sine charitate ini- tiali videtur venia indignus.“ **XXIII.** 20. Ait charitatem aliquando significare bonam voluntatem, vel cupiditatem boni vel gratiam prævenientem. **IX.** 50. **XXVIII.** 10. **BILLUARD** (Carolus Renatus) sentit, hanc locutionem: *Amorem spesesse barbarismum* **II.** 4. Admetit amorem benevolentia distinguit ab amore charitatis. **XXVI.** 5. **BONAVENTURA** (S.) docet, attritionem sufficere ad Baptismum. **X.** 13. Et etiam ad Sacramentum Penitentia. **XXIII.** 6. Neminem teneri consitri ex charitate. *Ibi.* Charitatem vero necessariam esse, in principio, vel in medio, vel in fine confessio- nis. **XXX.** 10. Charitatem nunquam posse esse informem. **XXIII.** 6. Amorem Dei propter se, et super omnia, removeri per omne peccatum. *Ibi.* Informem esse non possit. *Ibi.* Nullum peccatorem diligere Deum propter se, et super omnia. *Ibi.* Penitentiam ex timore nasci magis, quam ex amore, quia peccator non habet amo- rem Dei, sed sui. *Ibi.* Contritionem duo dicere, nempe peccati detestationem, et gratia informationem. *Ibi.* Et esse dispositionem concomitantem, attritionem vero antecedentem. *Ibi.* Timentem serviliter, si actu habeat voluntatem peccandi; vel actu concupiscat pec- cata, peccare. **VIII.** 19. Usus timoris servilis esse posse bonum, et absque omni peccato, sed non meritorium. *Ibi.* Quod, dum Augustinus dicit, in timore servil vivere adhuc voluntatem peccandi, intelligendum est, vivere, non semper in actu, sed in habitu, et radice. *Ibi.* Vindicatur ab improba doctrina calumna, quam ei alingat Drouven. **XXX.** 10. **BORROMEUS** (S. Carolus) statuit, penitentem attritum, et non contritum, absolu- dum esse: fierique ex attrito contritum virtute Sacramenti X. 15. **CABADES** Magi (Augustini) argumentum quoddam solvitur. **VI.** 15. **CANO** (Melchior) vindicatur ab injuris Morini, et Lupi. **XXIII.** 22. Eius doctrina varie laudatur. **I.** 4. **X.** 12. **XI.** 1. **XXI.** 15. **CATECHESIS** plures doctrine christiane tradunt attritionis sufficientiam. **XXVIII.** 15. Vide *Palafox*, *Ripalda*, *Turlet*, *Zarza*. **CHATECHISMUS** Romanus attritionis non meminit. **XX.** 4. Attritionistis omnino contrarius non est. *Ibi.* 8. Ipsi verba quadam explicantur. *Ibi.* à n. 5. Alia laudatur. **VI.** 1. **VII.** 6. **XIX.** 2. CHARITAS alia divina, alia humana, alia licita, alia illicita. **XXI.** 26. Alia attritionistica, alia initialistica. **XXVIII.** 20. Charitas absolute prolat signifikat charitatem perfectam, et justificantem. **XVIII.** 1. **XXI.** 25. Datur nobis, non quia dileximus, sed ut diligamus. **XI.** 5. Confutat quoque, non ut facilius, sed ut absolute amemus. **XVI.** 12. 13. Non manet in peccatore, et hinc deducitur, ipsum non teneri, Deum ex charitate amare ante justificationem. **XI.** 7. **P** 8

Licit sit minima, potest vitare omnem peccatum, et vincere omnem temptationem.
 XIV. 8.

Opponitur omni peccato mortali, *Ibi.* 14. et XVI. 8.
 Nequit esse informis. XIV. 14. 15. XXIII. 6.
 Causatur a spe. II. 9. XXV. 27.
 Quomodo foras mittat timorem. I. 9.
 Ex una, et eadem charitate Deum, proximumque diligimus. XII. 3. XXVI. 16.
 Est forma aliarum virtutum, non intrinseca, sed extrinseca. IX. 41. XXXI. 9.
 Est per Spiritum inhabitantem. XIV. 2. 4. XXV. 19. XXX. 39. Vide *amor charitatis*.
Augustinus.
 Et necessaria simul cum gratia ad sanandam aversionem a Deo. XXIII. 19.
CHRISTUS Dominus in primo sua conceptionis instanti meruit, et fuit beatus. III. 1.
 Voluit, passionis sua virtutem inesse Sacramentis. VI. 8. XXXI. 1.
CHRYSOSTOMUS (S. Joannes) ait, cum timore viventem impossibile esse peccare; et plura similia dicit de timore gehennae. VIII. 5.
CYPRIANUS (S.) attritionem probat ad confessionem faciendam, quin amoris recordatur. X. 6.
CLEMENS XIV. affirmit, Concilium Tridentinum non approbase institutum societatis. XIX. 29.
CONCINA (Daniel) ait, opinionem attritionis formidolosorum esse evidenter damnam. XXVIII. 2.
 Universo fere orbi contrariam. *Ibi.* 7.
 Et vanis innixam prejudiciis. XXV. 3.
 Malè explicat amorem initialēm per desiderium amoris. IV. 6. 7.
 Et per propositum efficax diligendi Deum. XXVII. 12.
 Nec reat exponit decretum Tridentini, in quo agitur de attritione. XXV. 6. 7.
 Attritionisnum immerto sociat Probabilismo. *Ibi.* 10.
 Eos natos asserit ceu duas confederatas sorores anno 1577. in Universitate Salamanticensi. *Ibi.*
 Doctrinam quandam S. Thomæ appellat yanam cabillationem. *Ibi.* 17.
 Quomodo penitens ex attrito fiat contritus, non bene declarat. *Ibi.* 25. 26.
 Inuit attritionem, et timorem res esse malas. XXVI. 2.
 Facetur attritionem detestari peccata. *Ibi.* 3.
 Vult, quod peccatoris conversio incipiat ab observantia precepti charitatis. *Ibi.* 18.
 Et quod amor initialis justificationi pravius sit pradominaus, et pravalidus. *Ibi.* 19. 20.
 Imago peccatoris metu ad Deum conversi ab eo adornata parum conformis videtur veritati, Scripturæ, et Religioni, XXVII. per totum.
 Unde eam extraferit? *Ibi.* 2.
 In catalogo Auctorum, quos pro se laudat, reperiuntur plures Contritionistæ, et alii, quorum nomina sunt in Expurgatoria Hispano. *Ibi.* 6.
 Textum quendam Scripturæ inadceliter referit. *Ibi.* 21.
 Moriadissimum dicendi genus, eus uitium, defensore curat. XXVIII. 30.
 Falsa imponit Attritionis. XXV. 3. 10. XXVI. 18. XXVII. 5. XXVIII. a. n. 17.
 Eos deprimit, et spernit. XXV. 1. 2. 3. 4. 10. 17. 22. 25. XXVI. 18. XXVII. 1. 5. XXVIII.
 2. 7. 11. 14. 16. 17. 23. 29.
 Sibi ipsi inconstans est. XXV. 5. 6. XXVI. 2. 3. 4. 7. 18. 20. XXVII. 3. XXVIII. 18.
 Vult, quod conversio hominis ad Deum precedat conversionem Dei ad hominem. XVIII. 28.
CONCUPISCENTIA una bona, altera mala. II. 14. XXI. 19.
 Concupiscentia, et alii peccatorum reliqui, quæ peccatum non sunt, manent in justificatis. II. 14. VII. 3. 4. VIII. 18.
 Quomodo current, VII. 3. 4. XXVI. 3. Vide *Amor concupiscentiae*.
CONTRITIO in communī quid sit. I. 4.
 Alia perfecta, alia imperfetta. VI. 2.

In quo ista differant? *Ibi.* et *d.*
CONTRITIO perfecta intelligitur in hoc opere sub contritionis nomine. IV. 8.
Quid sit? I. 4.
Dicitur perfecta, non quia semper intensa, sed quia cum gratia semper est. III. 1.
7. XXIX. 9.
Flagitiat amorem Dei summum, non intensivè, sed extensivè, et appreciativè. I. 4.
Est dolor omnium maximus. XX. 6. 7. 9. XXII. 31.
Est agus virtutis penitentie. XV. 25.
Fieri potest in aliquo casu raro sine penitentia habitu. III. 11.
Est dispositio concomitans ad gratiam. *Ibi.* a. ii. 2. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.
Est attritio servili tutio. XXVIII. 13. 21.
Non est necessaria ad confessionem; cum tamen ex devotione, et supererrogatione previe
adhibere, sanctum est. *Ibi.*
Nascitur ex amore charitatis, et timore filiali. I. 1. 3. 7. XV. 7.
Habet quandam infinitatem. XV. 4. 10.
Semper est meritoria. III. 4. XV. 4. 5. 8. XVII. 11.
Numquam se sceleribus adjungit. XV. per totum.
Eres minima sit, delet omnem culpam gravem. *Ibi.*
Justificat ante receptionem Sacramenti Penitentiae. *Ibi.* et I. 2.
Sed cum Sacramenti voto, quod in illa includitur. *Ibi.* et XXX. 25. Vide Votum.
Est in ultima hora necessaria. XXIX. 7. 8. 9. 10.
Etiam attrito, et confessio: ac cuique justo. *Ibi.* 14.
Omnis dolor de peccato in justo est contritio. XI. 1. XIV. 12.
CONTRITIONISTÆ docebant, penitentes, antequam Penitentia Sacramentum suscipiant,
perfectam contritionem elicere teneri. XXIII. 4.
Impugnatur haec sententia. *Ibi.*
CONVERSIO peccatoris alia imperfecta, antecedens, et dispositiva; alia perfecta, concomi-
tans et justificans. XVIII. 17. 28. XXVI. 21. XXXI. 11.
Conversio justificans aliquando vocatur imperfecta. XXII. 29.
DEUS utiliter vocatur pater à peccatore. XXVII. 21.
Ut Creator est pater omnium rerum. *Ibi.*
Cognoscitur, et amatur à justis naturaliter, et supernaturaliter. XXII. 7.
A peccatoribus nec naturaliter amat super omnia. XIV. 16. 17.
Eum ut est bonum commune amant res omnes. XXII. 12.
Est in omnibus rebus per immensitatem. XII. 3.
Habitat in justo ut in templo suo, secus vero in peccatore. *Ibi.*
Hoc habitatio est per gratiam, et chartatatem. *Ibi.*
Prior diligit nos. XI. 4. XXII. 8. XIII. 15. XVIII. 22.
Eum diligere nequimus, nisi prius ab eo diligamus. XIII. 12. 15. XVIII. 19.
Eius dilectio producit in nobis gratiam. XI. 4. XIV. 10. 19. XVIII. 25.
Eius charitas in se unica est, sed in ordine ad homines alia dicitur generalis, alia partici-
laris, alia sufficiens, alia efficac. XVIII. 25. 26. XXI. 17.
Eius bonitas et gloria ex se magis revocant à culpa, quam pena: peccator vero magis re-
vocatur pena metu. XXII. 17.
Eius misericordia tribuit nostra justificatio. XVIII. 4. 29.
Ad nos converterit, pruisquam nos ad eum convertantur. *Ibi.* 28.
DISPOSITIO alia antecedens, alia concomitans. III. 1.
Quomodo dispositiones concomitantes precedant, et subsequantur gratiam. *Ibi.* 6.
Forma quedam praestantissima non pertinet dispositiones pravias sibi similes. XXV.
a n. 23.
Deus non supplet in receptione Sacramentorum internam hominis dispositionem, quam
potest, et debet habere. XXIX. 17. 18. 19.
DOLOR supernaturalis de peccatis potius quam amor Dei est materia proxima Sacramen-
to Penitentie. VI. 16.

Facilius excitatur in peccatore timore inferni, quam amore Dei. XI. 8. 9.
Non est cum actuali peccato gravi. VIII. 14.
Peccatori penitenti est magis necessarius, quam amor. XVIII. 4.
DONA Spiritus Sancti non sunt sine charitate. XXII. 32. 33. 35.
Ante dona ista non sunt eorum opera. XVI. 14. 15.

DROWEN (Renatus) assertit, attritum hominem velle fieri quod vetatur: intentum est
justitia: metuere, non peccare, sed ardere: opus legis invitum facere: cogita-
tione et voluntate immundum, ac reum esse: habere voluntatem peccandi.
XXX. 3. 13. 14.

Eum qui timore et non amore reconciliationem querit, reum magis fieri, quam peniten-
tem. *Ibi.* 5.

Dispositionem ad gratiam, si charitate destituta sit, iram Dei concitare: et hanc doctri-
nam attribuit **S. Bonaventura**. *Ibi.* 10.

Amorem concupiscentia hominem aspicere ut finem ultimum. *Ibi.* 12.

Attritionem servilem manum cohibere, non animum: esseque timens: vita extortam,
coactam, et non libram. *Ibi.* 14.

Inter amorem bonum Creatoris et amorem malum creature amorem medium non
esse. *Ibi.* 19.

Charicatem non habent nisi prodesse opera bona. *Ibi.* 22.

Nulum opus esse bonum, si de radice charitatis non sufficiat. *Ibi.* 23.

Omnes pene Theologos, qui a saculo duodecimo ad decimum sextum floruerunt,
docuisse, contritionem perfectam esse necessariam ad Sacramentum Penitentiae.
Ibi. 26.

Attritionistas insultant. *Ibi.* 28.

Aliqua illius argumenta probant necessitatem charitatis perfectae praeviae ad Sacramentum.
Ibi. 4. 8. 9. 11.

Immo et gratia. *Ibi.* 6. 7. 9. 20. 21.

Alia probant, justificationem esse impossibilem. *Ibi.* 20. 21.

EUGENIUS IV. contritionem ut ambit perfectam et imperfectam dicit Penitentia mate-
rialis. X. 1.

FERRARIENSIS docet et D. Thoma, dilectionem in solis iustis esse. XIV. 20.

FERRERIUS (S. Vincentius) docet, parvam contritionem curare animam ab omnibus culpis
mortaliis. XV. 1.

Theologorum conclusionem esse, quod vera contrito-etsi minima non est sine gratia. *Ibi.*

FERRUSIUS (Jacobus) falso assertivit Magdalena dilectionem antecessisse peccatorum remis-
sionem. XII. 13.

FIDES est initium et radix justificationis. II. 7. IX. 8. XVI. 18.

Datur nobis, non quia credidimus, sed ut credamus. XI. 5. 6. 7.

Manet in peccatore catholicus. IX. 43.

In eo tamen non est fides per dilectionem operans. XXI. 5. 21.

FINIS ultimi rationem qui in creatura collocari, peccat mortaliter. IX. 31. Vide
Ordinatio.

GALLI antiqui, neplenum Attritionista, recentes vero plerumque Initialista. XXVIII. 15.

De S. Inquisitione haud recte senti solent. XXIV. 3.

GALLIA miser, dum hoc scribuntur, desolatur. *Ibi.*

GALLICANUS Clerus non bene explicat amorem initialiem per amoris desiderium. IV. 6. 7.

Quoddam ejus decretum declarator. XXIV. 5.

Apostolica eius constantia in laboribus pro fide catholica perseverendis. *Ibi.*

GONET (Joannes Baptista) tradit, omnes ferre Theologos antiquos docuisse attritionis suf-
ficiantiam. XXX. 27.

GRATIA sanctificans intelligitur in hoc opere sub gratia nomine. IV. 8.

Distinguitur a charitate. XVI. 1.

Opera ante justificationem facta ex se non habent connexionem infallibilem cum gratia;
bene vero ex intentione Dei. VI. 19. XX. 10. 11. 12. 13. 14. XXIX. 21. 23.

Gratia nihilominus non datur indignis, sed dignis. XX. 10.

Recipientum dignitas non ante gratiam, sed a gratia est. *Ibi.*

GREGORIUS Magnus (S.) docet, hominem non posse Deum diligere, nisi eum ha-
beat. XII. 8.

Veritatem non fulciri auxilio falsitatis. XXX. 29.

GREGORIUS XIII. petit aut contritionem, aut attritionem ad Sacramentum Peccati.
tentiz. X. 2.

Ait, attritum fieri virtute clavium contritum. *Ibi.*

Etiam cum sola attritione peccatore vere et utiliter confiteri. *Ibi.*

Contritionem, et dilectionem esse dispositiones, non pravias, sed concomitantes. *Ibi.*

HABITUS informis formari potest, secus verum actum. I. 9. Vide **Meritum**, **Precepta**.

HIERONIMUS (S.) monet, a malis per suppliciorum formidinem recedendum, Deumque a
filio gloriam, a servo timorem exigere. VIII. 5.

Refert, quod **B. Joannes Evangelista** hac assidue repetebat: Filii dilige alterum.
XII. 10.

HISPANI Theologi celebriores sunt Attritionista. XXVIII. 15.

Nonnulli hodie Galligantes esse, recentium Gallorum Initialistum amplectuntur. *Ibi.*

HOSIUS Cardinalis ait, nominem de peccatis dolere, nisi prius ab illis cessaverit. VIII. 14.

JERSON (Joannes) tradit, sententiam esse communem, quod attrito sufficiat cum Sacra-
mento. XXX. 27.

INITIALISMUS natus videtur una cum Bajanismo in Universitate Lovaniensi. XXV. 10.

Non est proscripsit. XXVIII. 3. 4.

Non est communis Nationibus Catholicis. *Ibi.* 15.

Eum amplectuntur Bajanista, Jansenista, Quesnellista. *Ibi.* et XXV. 10. XXVII. 5. 6.

Pro et stabilendo alii etiam laudantur, qui non semper vera docuerint. *Ibi.*

INITIALISTAE non convenient in explicando amore initiali. XII. 1.

Quanam illorum opinio hic impugnetur. *Ibi.*

Nonnulla eorum doctrina laxa, ac periculosa. XXIX. per tot.

Celebriores ex ipsis in heresos suspicionem venerunt, XXVII. 6.

Qui precipue inter eos sunt nomini, caute legendi. XXX. 29.

Aliqua ipsorum asserta damnatis assimilantur doctrinis. VIII. 20. IX. a n. 22. XVI.

16. 17. XXI. 21. XXVI. 2. 18. XXVII. 8. 9. 10. XXVIII. 12. XXIX. 27. XXX.

a n. 2. XXXI. a n. 2.

Pleraque concursum argumenta probant, jam gratiam, jam charitatem perfectam, jam
perfectam contritionem requiri praeviae ad Penitentia Sacramentum. a Cap. XVIII.

ad finem pa. sim.

INNOCENTIUS XI. jubet sequi in re Sacramentaria opinionem tutiorem. XXVIII. 1.

Quomodo id explicari valcat in hac controversia? *Ibi.* a n. 5.

INQUISITIO Hispanie in zelo catholice fidei ruenda non est inferior Clero Gallicano. XXIV. 3.

Eius fama ab alienibus injuriosissime lacerata. *Ibi.*

Eius vigilancia a malis, qua hodie Gallia patitur, nos præservat. *Ibi.*

Das propositiones, qua Initialistæ faveant, proscripsit. *Ibi.* et X. 5.

JUENIN (Gaspar) bene explicat adverbium aliquando, quo utitur Tridentinum. XV. 17.

Inquit, charitatem etiam intensam ex natura sua non esse: cum peccati macula insocia-
bilem. XVI. 16.

Male infert necessitatem contritionis prævia ex eo profato: Analogum per se sumptu-
stat pro famosiori. XIX. 12.

Argumenta ejus aliqua solvuntur. XXIII. 3. 10. 11.

JUSTIFICATIO facilior est intra quam extra Sacramentum. V. 10. XX. 9. 10. 11.

Eius causa. II. 6.

Impius numquam extra Sacramentum, intra vero aliquo casu raro justificari potest sine ac-
tu charitatis, et penitentia. III. 8. 9. Vide **Athus**, Deus.

JUSTINIANUS (S. Laurentius) ait, quod timor inferni a lapsu protegit, edat vicia, vir-
tutes custodit. VIII. 5.

Quod timor hominum non avertit, sed differt peccandi facultatem, et operationem. *Ibi.*
Quod solus Dei timor nocentes corrigit, fugat crima, et perpetuum consert bene
agehdī voluntatem. *Ibi.*
JUSTITIAE amor non est semper actus charitatis. II. 8. IX. 50.

JUSTUS frequenter Deum amat. IX. 35.

Ad Penitentiam cum perfecto Dei amore accedere potest, sed non tenetur. XI. 1. Vide
Deus.

Infernū timet. I. 9.

Eius timor non dicitur servilis, sed initialis. XIII. 14.

LAPIDE (Cornelius a) bene declarat verba quadam Christi. XII. 13.

LEO Papa (S.) docet, quod Deus sua dilectione, quod nostram praeedit, reparat in nobis suam
imaginationem, viisque tribuit, ut eum diligamus. XVIII. 29.

LEX vetus dicitur lex timoris, nova amoris. XXIII. 13.

Prima dicitur cohibere manum, non animum, altera utrumque. XXII. 25.

LUDOVICUS XVI. Gallia Rex. Vide Pius VI.

LUPUS (Christianus) falsa quadam tradit. XXIII. 21. 22.

Injuria valde est Melchiori Cano. *Ibi.*

LUTHERUS docet, attritum hominem indignè absolvit. VI. 10.

Attritionem facere hypocrita, et magis peccatores. *Ibi.*

Attrito non displicere peccata praterita. *Ibi.*

Fundem, quod magis times, eo magis peccate. *Ibi.*

Attritionem esse contritionem extra charitatem, et non meritoriam. *Ibi.*

Opinioum assertum hanc attritionem disponere proxime ad contritionem, errorem

judicat. *Ibi.*

MERITUM alibus inest, non habitibus. XVII. 3. 6.

Non pat in omnibus. *Ibi.* 5. 6.

Non est sine gratia, et Spiritu Sancto inhabitante. *Ibi.* 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Primo pertinet ad charitatem; ad alias virtutes, sicut quatenus à charitate imperantur.

Ibi. 7.

Amori semper adest. *Ibi.* per tot. Vide Bernardus.

MORINUS ait, Theologos ante Tridentinum docuisse sufficientiam attritionis, sed hujus

nomine eam intellexisse, quod ex amore charitatis oritur. XXIII. 7.

Fatetur. Attritionismus Scholas omnes pervasisse. *Ibi.* 22.

Non rede loquuntur de Cano. *Ibi.*

NATALIS Alexander Attritionistam anonymum graviter, sed inmerito carpit. II. 10.

Haud recte explicat amorem concupiscentia per desiderium bonorum temporalium. *Ibi.*

Est amorem initialis per desiderium amoris. IV. 6. 7.

Factur, Tridentinum docere, sufficere attritionem cum Sacramento, ad justificationem. VI. 7.

Aserit, dilectionem esse mensuram remissionis peccatorum. XVIII. 20.

Subscriptis famoso casui conscientia ad Ecclesias postea damnato, sed subscriptionem

ejuravit. XXVII. 6.

OPERA mortificata reviviscunt per penitentiam. XVIII. 9.

Opera nostra, ut sine bona, imo et supernaturalia, amore charitatis non egerit, bene vero

ut sint meritoria. IX. a n. 21. XXXI. 9. 10.

ORDINATIO bonorum operum in Deum ultimum finem fit per amorem à gratia, et chari-

tate egredientem. IX. 35. XXXI. 10.

Fide, spe, ac religione aliquo etiam modo opera nostra in Deum ordinantur. IX. 38.

Qui operatur propter honestatem virtutis, refert virtualiter opus suum in Deum. *Ibi.* 39.

Præceptum referendi opera nostra in Deum idem est ac dilectionis mandatum. *Ibi.* 35.

Peccator dum credit, sperat, timeret, ut ad Sacramentum disponatur, jam incipit implere

hujuscemodi ordinacionis legem. *Ibi.* 37.

PALAFAX (Ven. Dei Servus Joannes de) Attritionistarum doctrinam sepe tradit. X. 16.

Opera eius Romae sunt approbata. *Ibi.*

Ejus iussu Joannes à S. Thoma catechismus edidit, in quo sufficientia attritionis
stabilitur. *Ibi.*

Quomodo ejus emulii hic appellentur. *Ibi.*

PALLAVICINUS (Cardinalis) apud Gallos, et apud sodales non bene audit. XIX. 27. 28.

Non omnia verisimilia, qua scribit in Historia Tridentini. *Ibi.* 30. 31.

In ea Initialistam potius, quam Historiographum agit. *Ibi.*

Asserit, Tridentinum comprobasse suā Societatis institutum. *Ibi.* 29. Vide Clemens XIV.

PATUZZI (Joannes Vincentius) fatetur, charitatis nomine perfectam intelligi. XVIII. 1. 4.

Hanc præscribi in primo precepto. *Ibi.*

Custodientem hoc præceptum, justum esse. XXII. 9.

PECCATUM mortale intelligitur in hoc opere sub peccati nomine, IV. 8.

Peccatum concupiscere, peccare est. VIII. 16. 17.

Nemo peccat secundo motionem Spiritus Sancti. *Ibi.* 14.

Peccati detestatio alia imperfecta, et antecedens, alia concomitans et perfecta: prima ad

attritionem, ad contritionem altera specat. XIX. 6. 8. XXII. 27.

Peccatum originale non jungitur cum solo veniali. XVI. 10.

Peccatum veniale impedit actum charitatis. XIV. 9.

Per accidentem fit irremissible, et punitur aeternilater. XVII. 9.

Taceri potest circa culpam in confessione. XXVIII. 5.

Peccata non sunt aqualia. XI. 3.

PIUS. VI. innuit, Ludovicum XVI. Gallia Regem fuisse Martyrem. XXIV. 3.

POENA temporalis aliquando est occasio et motivum penitendi, aliquando solum occa-
sio. V. 8.

Pena aeterna metus est necessarius ad justificationem. *Ibi.* 7.

PCENTENTIA Sacramentum habet tres partes, nempe contritionem, confessionem, et sa-
tisfactionem. VI. 1. X. 1.

Actus isti dicuntur quasi materia hujus Sacramenti. *Ibi.*

Hoc Sacramentum dolorem, et lachrymas pro amore exigit. XVIII. 4.

Est causa gratiae. XIV. 12.

Penitentia virtus est gratiae effectus. *Ibi.* et XV. 5. XXV. 28.

PRÆCEPTA Dei impossibilitas non sunt. XXII. 14.

Jubent actus virtutis. XII. 14. XXIX. 8.

Impleri possunt quoad substantiam, et quoad modum. XXII. a n. 8.

Non intensionem aetuum, sed substantiam exigunt. XII. 7. 11. XIII. 19. XVI. 15.

Aliqua sunt præcepta, quae non servant sine gratia. XXI. 21. XXII. 9.

Præceptum amoris Dei est affirmativum. IX. 35. 36. XVIII. 2.

Dicitur naturale, seu notum per naturam, et supernaturale, seu notum per fidem. XXII. 7. 12.

Ut naturali jubet amorem naturalem. *Ibi.*

Impleri potest absolute sine gratia, sed non in hoc statu. XIV. 16. 17. XXII. 7. 9. 11.

Ut supernaturale jubet amorem supernaturalem perfectum, non initiale. XVI. 11. XVIII.

1. 4. XXII. 7. 9. 12. XXIX. 13.

Impletur in statu salutis. XIV. 7. XVIII. 4. XXII. 9. 12. XXVI. 18.

Ligat peccatorem, sed hic illud non servat, nisi prius justificetur. XVIII. 4. XXII. 9. 12.

14. XXXI. 1.

Peccator, dum credit, sperat, timeret, et ad justificationem disponitur, incipit implere præ-
ceptum istud. IX. 37. XVIII. 2. XXXI. 1.

Ligat etiam puerum in instanti usus rationis. XVI. 10. 11.

Perfectius servatur in sententiis hinc propugnata, quam in adversa. XVIII. 4. XXV. 10.

XXIX. 13. Vide Ordinatio.

PROPOSITUM emendationis præcedit amorem charitatis, et pertinet ad spem. VII. 6. XX. 8.

PROSPER (S.) docet, memoriam inferni vitia superare, frenareque carnalia blandimenta

VIII. 5.

QUIETISTÆ improbant Deum amare, eique servire propter retributionem. II. 15.

Q. q

Amore concupiscentia amat homo attritus, et beatitudinem, et Deum, qui eam confert, necnon gratiam, charitatem, ac dona, quibus illa obtinetur. II. 7. 8. 10. 11. 12.
IV. 5. VIII. 2. XXVII. 3.

Spei amor quomodo ante, et post spem sit. II. 9.

Vocatur amor spei, quia spei objectum respicit. *Ibi* 9. 12. Vide *Billuart*.

Sine illo numquam est spes. *Ibi* 16.

Quomodo causer spem, et causetur ab ea. II. 9.

Dicitur imperfectus respectu amoris charitatis. II. 8.

In quo differat ab amore charitatis. II. a n. 2. ad 13.

AMOR initialis non restet ab aliquibus explicatur per desiderium amoris. IV. 6. 7.

Nec per propositum efficax amandi Deum. XXVI. 12.

Quo sensu admitti valeat praevious amor initialis II. 9. 17. IV. 6. IX. 37. XVIII. 2.
XXIV. 5. XXXI. 1.

Amor initialis, et informis nunquam formaretur. XXI. 11.

Amor initialis, juxta ejus defensores, impium interdum justificat sine Sacramento; se-
cūs verò Sacramento sine amore initiali. VI. 13.

Amor initialis in hoc opere impugnatus esset amor verae charitatis cum peccato mor-
tali junctus. XII. 1.

Hic non tolleret inclinationem ad malum. VII. 4.

Non requiritur ad primum praeceptum servandum. XI. 1. XVIII. 4.

Nec ad hoc sufficit. XIV. 6. 7. 9. XVIII. 4. XXII. 12. XXVI. 18. XXIX. 12. 13.
Non est necessarius ad conversionem peccatoris. XVIII. 17. 28. XXIII. 19. XXVI.
11. XXXI. 11.

Impotens esset ordinare ad Deum opera nostra. IX. 35. XXXI. 10.

Evertit alias Thomistarum doctrinas. XVI. 10. 12. 14. 15.

Declamatio contra illum. XXVIII. 27.

ANGELUS meruit in primo instanti sua creationis. III. 2.

ANTONINUS (Sanctus) sufficientiam attritionis facetur. X. 14.

Dilectionem, et contritionem astruit esse dispositions concomitantes. *Ibi*.

ANTONIUS Abbas (S.) gehennæ metu tentationes vincebat. VIII. 5.

Timorem hunc adversus peccata efficax esse remedium. *Ibi*.

ASTETE (Gasparis) Catechismus laudatur. XXVIII. 15.

ATTRITIO in communi quortex? I. 5. IV. 5.

Attritionis nomen haud nimis antiquum, sed id semper notum est, quod per illud sig-
nificatur, nimirum penitentia ex meta nata. XXIII. 3.

Aliud est occasio, aliud motivum attritionis. V. 8.

ATTRITIO naturalis est dispositio insufficiens ad Sacramentum Penitentia. I. 5.

Nec est sufficiens, quamvis habeat aliquem modum supernaturalem. XXVIII. 28.

Non tollit peccandi voluntatem. IV. 5. VII. 1. 5.

ATTRITIO supernaturalis quid sit? I. 4. VI. 7.

Ut sit bona et supernaturalis non egat amore benevolentie. I. 5. VII. 6.

Licit in se perfecissima, dicitur imperfecta respectu contritionis. I. 3.

Non est mixta ex voluntario, et involuntario, sed plene voluntaria. XXX. 16. 30. 32.
33. 34. 35.

Nascitur ex metu gehennæ, vel ex consideratione turpitudinis peccati, vel ex ammissione
beatitudinis. I. 2. 4. VI. 2. 5. IX. 19. 20.

In peccatore non est actus virtutis penitentia. XIV. 12.

Vocatur tamen penitentia actus. *Ibi*.

Fit auxilio Spiritus Sancti. *Ibi*.

Est donum Dei, et impulsus Spiritus Sancti moyensis, et nondum inhabitantis. I. 2.

Includit amorem initialem, prout hic ab aliquibus explicatur. IV. 6.

Est dispositio ad gratiam. VI. 2. 3. 7. 9.

Non solum est dispositio, dum existimatur contrito. II. 1.

Ex se disponit remote, sed virtute Sacramenti sic proxima et sufficiens preparatio,

sicut et proxima materia. VI. 7. 8. 13. 14. 15. 16. 19. XX. 11. 12. 13. 14.

XXXI. 1.

Eius sufficientia ostenditur. V. VI. X. XI.

Eius sufficiens in genere doloris, secus verò in ratione dispositionis, partive Sacra-
menti. IV. 8. XXV. 8.

Quomodo ad gratiam disponat, et in quo differat ab aliis Sacramentorum materiis.
VI. 14. XV. 8.

Aptior videtur quam amor, ut ad Sacramentum disponat. VI. 16. XI. 8. 9. 10. XVIII.
IV. XX. 1.

Validior, et proximior est ad gratiam intra quam extra Sacramentum. VI. 7. 8. 9. 13.
14. 16. 19. XX. a 8. XXV. 7. XXXI. 1.

Ut disponat ad gratiam, eget aliquo amorem Dei. II. 1. 2. 3.

Hic amor est concupiscentia. II. per tot. 14. 15. 16. 17. 18. XI. per tot. XXIII.
7. XXV. 4. 5. 8.

Continet cessationem a peccatis, et propositum emendationis. I. 2. 3. VI. 3. VII.
6. 7. XXXI. 1.

Excludit voluntatem actualē peccandi. VII. per tot. X. 3. 4. XXIII. 19. 20.

XXVI. 3. XXX. 16. 18. 32. 33. XXXI. 3.

Si cam non excluderet, non sufficeret ad Sacramento. XXVIII. 28.

Non expellit hebetum peccatum voluntatem. VII. 3. 4.

Ob id tamē dici non debet dispositio insufficiens. VII. 4. XXXI. 3.

Ejus comites rescentur. I. 2. 3. 10. II. per tot. IV. 5. VI. 2. 3. VII. 7. VIII. 7.
IX. 10. XXVII. 14. XXXI. 1.

His compitibus stipari, debet, ut sufficiat ad Sacramento. *Ibi*.

Debet etiam esse dolor non solum de gravioribus, sed de cunctis peccatis morta-
libus. XXIII. 7.

ATTRITIONISMUS nullam habet affinitatem cum Probabilismo. XXV. 10.

Defenditur non solum à Probabilistis, sed etiam à Probabilioristis. *Ibi*.

Non est doctrina nova, aut peregrina aut contraria fidei, bonis moribus et sensui
Ecclesiae. X. 16. XXIII. 3. 6. 7. XXX. 27. 28.

Omnes Scholas pervasit. XXVIII. 15.

Non est damnatus. *Ibi* 3. 4.

Est tutus. X. 3. 4. XXVIII. 1. n. 3.

Est magis communis, quam Initialismus. XXVIII. 15.

Est Initialismo tuitor, quatenus magis distat a peccato heresis. *Ibi* 13. 14. 20.

Est tutissimus prout in hoc opere propagatur, nempe cum amore perfecto conco-
nitante. *Ibi* 9. 10.

ATTRITIONISTÆ injuriosissime tractantur a Concilia. XXV. XXVII. XXVIII.

ATTRITUS homo detestatur peccata. I. 2. 3. 10. VI. 2. 3. VIII. 7. XIX. 6. 8. XXII.
27. XXXI. 8.

Si oblitus sui peccati suscipit reverenter Sacra menta vivorum, Justificari potest. X.
10. 11. 12.

Si quisquam Deum dilexit, et in articulo mortis, confessione peracta, sensibus dese-
tituitur, et absolvitur salvabitur vel damnabitur. XVIII. 1. n. 7.

Ex attrito fit contritus. III. 10. X. 2. 12. 14. 15. 16. XX. 8. XXIII. 6. XXV.
26. XXXI. 1.

AUGUSTINUS (S.) admittit baptismum flaminis. XXI. 15.

Probabile est, eum Justificatum fuisse ante baptismum fluminis. *Ibi* 17.

Ad suscependum fluminis baptismum proponit motiva attritionis, et amoris concu-
piscentia. X. 7.

Docet, per timorem hominem abstinere se a peccatis internis et externis. VIII. 9.

Timentem Deum serviliter, eum non amare XIII. 14. XVII. 13.

Diabolum ab anima pellendam primò timore, deinde charitate. X. 7.

Virtus naturalis acquiritur nostris aëribus. XVI. 12. XXV. 12.
Præbet facilitatem ad bene operandum. XVI. 12.
Esse valet in homine Gentili. IX. 47.
Virtus supernaturalis infunditur à Deo. IX. 7. XVI. 12.
Confert non solum facilitatem, sed etiam facultatem ad actus supernaturales. XVI. 12.
Reperiri potest in peccatore catholico. IX. 42. 43.
Peccatorum, et Gentilium virtutes non sunt meritoria. *Ibi*. 44. 45. 46. 47.
VOLUNTAS peccandi est duplex, nempe habitualis, et actualis. VII. 3.
Prior est peccatum ipsum habitualis, et extinguitur in justificatione. *Ibi*.
Posterior est peccatum actualis. *Ibi*. 5. et VIII. 10.
Excluditur attritione. VII. per tot.
Et etiam timore. VIII. per tot.
VOTUM confessionis includitur in contritione I. 2. XXIX. 10.
In ea includitur etiam votum Baptismi. XXI. 15. Vide *Contritio*.
ZARZA (Joannes Gonzalez de la) Expositionem doctrina Christiana versu edidit; in
qua attritionis sufficientiam docet. XXVIII. 15.

ERRATA... SIC... CORRIGE

Pág. Linha.

III. 12. præsentes fieri, præsentes litteras fieri
IV. 19. per legens, . . . , perlegens
V. 3. Sanctæ Me-, „ Sanctæ Ecclesiæ Metropoli-
tana, „ politana
18. pena, . . . , poena
VI. 4. Hispanie Mag., ex Hispanie Magnatibus
nati, . . . ,
X. 1. Premium, Procium
26. Quo (1) cirea, (1) Quocirca
XI. 14. nouitquam, „ nequitquam
29. et, quod, . . . , et quod
48. pac, . . . , cap.
XIII. 10. attributur, „ attribuuntur
XIV. 2. in ferri, „ in ferrī
24. nequi, . . . , nequin.
2. 39. est insufficiens, est, insufficiens
4. 17. excellentiores, „ excellentiores
19. mortum, „ mortuum
39. amare, . . . , amore
41. contrarum, „ contraria
6. 3. remittunt, „ remittuntur
tut, . . . ,
12. verumtamen, „ verumtamen
17. concupicen, „ concupiscentiz
tiz, . . . ,
7. 38. quas, . . . , quas
8. 42. iutitia, . . . , justitia
9. 7. hic tamen aper, ille tamen aperet ex ipsis
te ex illis.
45. ex ipse, . . . , ex ipso
14. 9. est si, . . . , et si
23. consistant, . . . , consistant
15. 9. arbitrii, . . . , arbitrii
12. liberii, . . . , liberi

ERRATA... SIC... CORRIGE

Pág. Linha.

50. arbitrium, „ arbitrium,
16. 24. minime, . . . , misime
52. tenentur, . . . , tenentur
17. 1. eliciunt, . . . , eliciunt
18. 30. excomunica, „ excommunicationis
tionis, . . . ,
20. 8. abstrictus, „ adstrictus
48. comburet et, „ comburet igni
igni, . . . ,
21. 1. Dixit, . . . , dixit
22. 2. scaturigine, „ esurigine
23. 18. ets, . . . , est
21. inesse, . . . , inesse
25. 21. illis, . . . , illius
28. 52. non illa, . . . , non de illa
31. 8. orta, . . . , ortam
41. sufficienter, „ sufficienter
32. 9. quando, . . . , quando
37. 48. Hæc, . . . , Hæc
38. 35. adventem, „ adventum
40. 23. liber, . . . , liber
39. qua apropoter, „ quapropter
41. 44. comparatur, „ comparantur
42. 53. inveteri, . . . , in vetere
43. 34. adjunta, „ adjuncta
36. ceterum, „ ceterum
49. 44. (36), . . . , (46)
51. 19. earundem, „ earundem
52. 12. anti-chatalicas, anti-catholicas
16. quomodoli, „ quomodolibet
bet, . . . ,
24. nequamquam, „ nequamquam
53. 48. principio, . . . , principio
54. 8. neque neque, „ neque

ERRATA... SIC... CORRIGE

Pág. Linha.

57. 43. operet, . . . , oportet
60. 12. respectu, „ respectu
20. peccatum, „ peccatum
61. 18. referens, . . . , referens
23. docuia, „ docuie
45. proide, „ proinde
61. 43. vero, „ vero
46. suspiciari, „ suspicari
63. 32. edest, „ deest
64. 28. aferit, „ aferat
65. 29. superadentes, „ superaddentes
66. 38. peccatori, „ pescatori
72. 48. hujusque, „ huicque
76. 22. igitur, . . . , igitur
37. inopportunum, „ inopportunitum
78. 40. autem, „ autem
83. 28. 28, . . . , 28, 29.
87. 13. quantumvis, „ quantonvis
23. necessaria, „ necessaria
51. D. Thomas, „ D. Thomam
88. 32. gratian, „ gratian
53. Serm. 44, „ Serm. 34.
89. 52. excitabir, „ excitable
90. 45. propinquor, „ propinquor
91. 11. praviz, „ pravie
113. dilectiones, „ dilectionis
50. set, „ sed
92. 5. quo circa, „ quocties
8. ipsum accer, „ ipsum accederet
dere, . . . ,
14. Initialistarum, „ Initialistaria
20. hypervole, „ hyperbole
34. et statu, „ et statu
93. 6. feci. Verum, „ feci verum
14. parte, animo, „ parte haud
certo nostro haud
19. Oppugnatorum, „ Oppugnatorum
20. dissentre, „ dissentire
21. Illustrissimum, „ Illustrissimum,
et Excellentissimum, „ et Excellentissimum
24. visum, „ visum,
34. indigat, „ indigat.
94. 2. poscant, „ poscant
5. amas, „ amat
20. reprovo, „ reprobo,
40. causa, „ causa
99. 1. Sancti, „ Sancti
45. serva, „ servat
100. 35. autem, „ autem
101. 30. minus silli, „ minus illi
107. 22. exat, „ exeat
39. digamus, „ diligamus
35. sanctificante, „ sanctificant
190. 12. necessarium, „ necessarium
191. 10. insufficientem, „ insufficientem
194. 41. inhærente, „ inhærente
198. 1. Peccnitiaz, „ Peccnitiez
199. 16. præstit, „ præstitut

ERRATA... SIC... CORRIGE

Pág. Linha.

108. 21. decesset, „ decesset
109. 22. istiusmodi, „ istiusmodi
114. 22. et 23. possuit, posuit
115. 5. exiguum, „ exiguum
50. Balza, „ Belza
116. 19. natura, „ natura
27. formationem, „ formationem
118. 18. liberini, „ liberum
30. evicit, „ evincit
120. 41. culpa, „ culpa
123. 11. preferri, „ preferri
127. 39. societa, „ societas
129. 5. deficit, „ deficit
130. 8. et cupiditatem, „ et delinquentem cupidi-

37. remise, „ remisse
136. 34. Instrusmodi, „ Istrusmodi
137. 52. 12, . . . , a 11.
141. 31. uterque, „ uterque
50. Berri, „ Bertii
142. 14. quod ideco, „ quo ideco
36. implorum, „ impiorum
144. 52. lib. 34, . . . , lib. 34.
145. 37. agris, „ agris
148. 26. confessione facta, „ confessione rite facta
149. 37. conserveretur, „ conservaretur
150. 11. mortus, „ mortus
18. inestimabilis, „ inestimabilis
156. 28. delecta, „ delecta
160. 33. exæquari, „ exæquari
163. 19. quomodo, „ quodammodo
166. 18. nec, „ nec
167. 15. atiam, „ etiam
168. 44. acque, „ aque
169. 23. sagittavera, „ sagittavera
170. 11. et 18. sagita, „ sagittavit, sagitas
vir, sagitas
171. 28. non spes, „ non est spes
172. 41. non est Deo, „ non est ex Deo
177. 38. ita etenim, „ ita etiam
181. 20. bonum natu, „ bonum naturale
rali, . . . ,
186. 11. non ad ipso, „ non ab ipso
188. 34. Sacramento, „ Sacramentum
rum, . . . ,

304
ERRATA... SIC... CORRIGE.

Pág. Línea.
 200. 49. indefesa indefessa
 204. 3. probum probum
 30. momento memento
 205. 46. eumplemento, complemento
 47. tandem tandem
 206. 15. ipsum ipsum
 32. edisserat edisserat
 40. proxiam proximam
 209. 27. ejuden ejusdem
 211. 39. præmittan præmittendam
 dam
 213. 50. daber deber
 214. 3. neutiquam neutiquam
 215. 23. contrionem contritionem
 216. 39. dispositionis dispositions
 217. 10. distractio distractio
 218. 19. absolvantur absolvuntur
 220. 35. nequz neque
 44. mortus mortua
 52. proculdibio, proculdabio
 221. 3. quaniam quoniam
 10. fervidissima fervidissime
 21. distinciuncu, distinciunculam
 lam
 34. suscipendum suscipiendum
 224. 52. c. 6 c. 6
 228. 46. enarranti enarranti
 230. 3. quem que
 231. 21. à Patrem à Patro
 232. 48. convettatur convertatur
 52. ipsis ipsi
 233. 3. mevere movere
 4. inestimabilem inestimabilem
 37. quo quod
 39. iracundie iracunde
 49. iracundiam iracundiam
 234. 22. timentibus timentibus
 30. Scripture Scriptura
 237. 8. In Evange Id Evangelium
 lium
 17. anulum anulum
 31. ne patri neque patri
 238. 11. in celo in celis
 14. quesselliane quesselliane
 239. 46. comissarum commissarum
 240. 10. paradigmata paradigmata
 25. Hyaciuthi Hyaciathi
 34. dispositioni dispositionibus
 bus
 36. substantialis substantialis
 241. 50. annulo anulo
 243. 37. tan tam

304
ERRATA... SIC... CORRIGE

Pág. Línea.
 244. 38. accessoria accessoria
 245. 14. contilio contritio
 35. Pro Porro
 41. doctrina doctrina
 51. oppinio opinio
 246. 31. Attritioni Attritionis
 49. Achipresul Archipresul
 247. 2. d' Pologue de Pologne
 26. Bazquez Vazquez
 53. Unde qui Ideo qui
 248. 14. cujus nam cujusnam
 25. Salmaticens Salmanticensium
 sium
 43. Consilium consilium
 250. 40. equo exquo
 253. 10. admittunt admittunt
 20. triumphare triumphare
 40. impugnau impugnat
 24. 50. Philosophorum Philosophorum
 255. 17. immerito immerito
 256. 40. concorditer concorditer
 43. cum nec eum nec
 44. ut argumento aut argumento
 258. 18. auctem autem
 26. que eos quz eo
 259. 4. nescesaria necessaria
 260. 31. præcipiuntur præcipiuntur
 261. 12. adduxit adduxi
 20. exigit Deus exigit Deus
 43. illa tun illa tunc
 46. ideone ideo ne
 52. tuncque enim, tunc enim
 262. 1. ratiōrum rationum
 9. in auditam inauditam
 42. initialistæ Initialistæ
 263. 4. Ille ille
 10. suprema suprema
 264. 11. damnaretur damnaretur
 265. 20. Similliter Similiter
 266. 13. non nulla nonnulla
 16. timor habet timor servilis habet
 268. 20. gehenne gehenna
 269. 8. dextram dexteram
 273. 26. diserentes disserentes
 275. 26. exposuit exposui
 37. statuit statui
 276. 14. predictis seculo prædictis seculo
 17. insufficienem insufficientem
 277. 1. perspecue perspicue
 278. 26. inestimabile inæstimabile
 279. 38. Opera opera
 280. 14. vigilæ vigiliæ

305
ERRATA... SIC... CORRIGE.

Pág. Línea.
 44. ex nolentem ex nolente
 284. 39. immunis immunitis
 285. 11. Alexander Alexander
 13. misericordiam misericordiam
 18. sicut et sic et
 35. peccato peccato
 50. comitibus comitibus
 286. 27. Præterquam præterquam
 quod
 32. inventant inveniat
 51. nimirum nimirum
 287. 9. necessarius necessarius hic erit
 erit
 29. non peccato non in peccatoribus
 ribus

305
ERRATA... SIC... CORRIGE.

Pág. Línea.
 51. commitemen committendum
 dum
 288. 7. orthodoxe orthodoxæ. Satis
 satis
 11. sepius sepius
 292. 5. I5 25
 9. 39 9
 15. 12 11
 293. 15. 2 12.
 295. 38. XXII XII.
 300. 36. 24 24.
 41. peccatorum peccatorem
 301. 33. delarat declarat
 40. uititur uitur

Hactenus correctio, quæ etsi prolixa nimis, mendax omnia non comprehendit.

